

вітчизняних учених тощо. Екологічне виховання у вищій школі забезпечується шляхом вивчення спецкурсів, накопичення студентами необхідної інформації через відвідування Інтернет-сайтів, спілкування з досвідченими спеціалістами природничих кваліфікацій.

Отже, екологічне виховання молодого покоління є важливою проблемою сьогодення, що полягає в оволодінні науковими знаннями про довкілля, формуванні знань і вмінь дослідницького характеру, розумінні сучасних проблем навколишнього природного середовища, формуванні екологічної свідомості та культури особистості.

УДК338.43:635.07:504.03(477)

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Ліннік В. П., здобувач вищої освіти

Дробітько А. В., канд. с.-г. наук, доцент

Нікончук Н. В., канд. с.-г. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

На сьогоднішній день, все більшої значимості набуває розвиток органічного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні. Актуальність даної теми обумовлена низкою переваг. Серед них: економічні, екологічні, соціальні, тощо. Останнім часом, у світі відбувається інтенсифікація сільського господарства. Така тенденція негативно впливає не лише на навколишнє середовище, але й призводить до дефіциту природних ресурсів, без яких не можливе ефективне ведення агровиробництва. Таким чином, можемо відмітити, що органічне сільське господарство має ряд екологічних переваг. Основною з яких є зменшення викидів вуглекислого газу, закису азоту та метану. Адже саме вони призводять до глобального потепління, яке негативно позначається на результатах сільськогосподарської діяльності.

Основні аспекти в частині ведення органічного сільського господарства, досліджувалися у працях багатьох науковців. Вагомий внесок у дослідження даної теми зробили: О. Довгань, Я. Мандибура, М. Клітна, І. Брижань, С. Лушпаєвта інші. Проте, органічне виробництво сільськогосподарської продукції в Україні, з кожним днем набуває все більшої актуальності та потребує подальших досліджень.

Варто відмітити, що органічне сільське господарство має об'єднувати всі сільськогосподарські системи, які сприяють екологічному, соціальному та економічно ефективному виробництві сільськогосподарської продукції. Воно ґрунтується на певних принципах. Зокрема: принцип здоров'я, екології,

справедливості, турботи, тощо. Вище зазначені принципи застосовуються до сільського господарства та враховують методи, за допомогою яких суб'єкти господарювання доглядають за земельними угіддями, водним та лісовим фондом, рослинами і тваринами, тощо.

Під час дослідження, нами було встановлено, що в Україні існують деякі проблеми в частині запровадження органічного виробництва. Серед них варто виділити наступні: правові, організаційні, соціально-психологічні, технічні, технологічні, фінансово-економічні.

Соціально-психологічні проблеми проявляються в недостатній обізнаності населення щодо переваг та недоліків органічного виробництва. Також має місце відсутність нормативно-правового забезпечення, яке б регламентувало створення національної системи органічної сертифікації контролю «органічних» сільськогосподарських підприємств. Однією з основних проблем, на нашу думку, є відсутність фінансової підтримки суб'єктів господарювання з боку держави, яка б проявлялася в наданні пільг та преференцій. Адже, для ведення органічного сільського господарства підприємствам необхідно залучати додаткові кошти на придбання спеціального обладнання та техніки, що призводить до збільшення витрат. Це є достатньо проблемне питання, адже більшість суб'єктів господарювання й без того отримують фінансові збитки в результаті господарської діяльності, які спричинені скороченням обсягів виробленої сільськогосподарської продукції, тощо.

Основними умовами органічного сільськогосподарського виробництва є: виробництво сертифікованим «органічним» сільськогосподарським підприємством, вирощування продукції з дотриманням «органічних» правил та технологій, відповідність «органічним» стандартам, маркування відповідним зареєстрованим «органічним» товарним знаком. Таким чином, запровадження органічного виробництва сприятиме економічному зростанню та соціальному добробуту.

На нашу думку, впровадження технологій органічного виробництва в Україні є вкрай необхідним. Адже, в умовах сьогодення, існує гостра потреба у відтворенні родючості ґрунтів, збереженні навколишнього середовища, розвитку сільських територій, підвищення ефективності ведення сільськогосподарського виробництва, тощо. Однією із переваг при виробництві органічної сільськогосподарської продукції рослинництва є заборона використання ядохімікатів для боротьби з бур'янами, шкідниками, хворобами рослин, а також мінеральних добрив синтетичного походження. Захист рослин здійснюється лише препаратами натурального походження, а живлення ґрунту відбувається за рахунок органічних добрив. Категорично заборонено використання генетично модифікованих організмів, стимуляторів росту, гормонів, антибіотиків.

Отже, можемо зробити висновок, що ведення органічного агровиробництва має ряд переваг. Адже, дає можливість відновити стан ґрунтів, покращити його родючість без додаткового застосування хімічно синтезованих добрив. Має високий потенціал в частині забезпечення

життєдіяльності сільського населення та покращення роботи дрібних фермерських господарств. Зі зростанням органічного сектора, відбудеться й збільшення чисельності працевлаштованих, оскільки органічне землеробство менш механізоване та потребує ручної праці.

УДК 332.362

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Ліннік М. П., здобувач вищої освіти
Нікончук Н. В., канд. с.-г. наук, доцент
Дробітько А. В., канд. с.-г. наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

За останні роки, в Україні відбулася значна зміна кліматичних умов. Така тенденція негативно впливає на розвиток сільського господарства та призводить до зменшення прибутків суб'єктів господарювання. Роль сільськогосподарського виробництва в економіці України є визначальною. Таким чином, будь-які зміни клімату призводять до серйозних проблем.

Однією із характерних ознак зміни кліматичних умов є потепління. Адже, протягом останнього десятиліття можна відмітити підвищення середньорічної температури повітря на 2-3°C. Проте, існує ряд інших чинників, які впливають на розвиток сільськогосподарського виробництва в Україні. Основними серед них є: посухи, перепади температур, паводки, тощо. Під час дослідження, було встановлено, що вище зазначені чинники значно знижують обсяги виробництва зернових культур та погіршують продуктивність худоби.

Питання в частині впливу клімату на ведення сільського господарства в Україні досліджувалися у працях багатьох науковців. Серед них: Т. Адаменко, Ю. Огаренко, А. Вільде, В. Бутко та інші. Проте, з кожним роком зазначена тема набуває все більшої актуальності та потребує подальших досліджень, як з теоретичної, так і з практичної точок зору.

Зміна клімату значно впливає на суспільство не лише в Україні, а й у всьому світі. Кліматичні зони зміщуються на північ та захід. Спека та посухи завдають все більших збитків. За останні десятиліття, можна спостерігати багато екстремальних погодних явищ, які часто повторюються в невласливі сезони, на не підходящих для них територіях. Такі зміни спричинені погіршенням кліматичних умов, що в кінцевому рахунку, призводить до скорочення виробництва сільськогосподарських культур, розвиток галузі тваринництва, позначаються на стані лісового фонду, водних об'єктів, тощо.